

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2010

KWAZULU-NATAL

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 19 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings.

AFDELING A:	Kyk- en leesbegrip	VRAAG 1 – 3	(30)
AFDELING B:	Opsomming	VRAAG 4	(10)
AFDELING C:	Taal	VRAAG 5 – 8	(60)
AFDELING D:	Letterkunde	VRAAG 9 – 10	(20)
2. Lees ALLE instruksies baie goed.
3. Beantwoord AL die vrae.
4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
5. Trek 'n streep na elke afdeling.
6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
7. Laat 'n reël oop na elke antwoord.
8. Skenk veral baie aandag aan spelling en sinskonstruksie.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP**VRAAG 1: INLIGTINGSTUK**

Lees die leesstuk hieronder en beantwoord die vrae.

SIPHO NGWENYA

1. Siphon Ngwenya is in Kimberley gebore. Hy is die seun van 'n gewone man wat in 'n diamantmyn werk. Hy speel die rol van Ajax in *Generations*, 'n sepie wat daaglik om 20:00 op SABC 1 uitgesaai word. Behalwe dat hy 'n akteur is, is hy ook 'n hip-hop-musikant en omroeper vir jeugprogramme op TV. Hy hou baie van krieket en sokker en wou graag 'n professionele krieket- of sokkerspeler gewees het.
2. Alhoewel Siphon 'n bekende figuur op TV is, het hy ook vrese. Min mense weet dat Siphon doodbang vir slange is. "Hulle is grillerig en giftig," sê hy. Alhoewel hy nog nie deur 'n slang gebyt is nie, sal hy nooit naby 'n slang kom nie.
3. Om weg te kom van sy besige dag, ontspan hy voor die televisie. Hy hou daarvan om na sport en aksiefilms te kyk. Hy kyk nie graag sepies nie, net soms kyk hy na *Isidingo*. Hy hou ook van lekker kos, veral Italiaanse kos. Sy gunstelingrestaurant is Giovanni's, want hy dink hulle maak die beste Italiaanse disse.
4. Hy hou baie van Mauritius as 'n vakansieplek. Dit is vir hom 'n heerlike plek om heen te gaan en uit die stad te kom. Hy sê: "Daar is net genoeg om te doen en niemand daar ken vir Ajax nie."

[Verwerk uit: *Beeld-Leefstyl*, 5 Mei 2010]

- 1.1 Waar is Siphon gebore? (1)
- 1.2 Wat is sy naam in *Generations*? (1)
- 1.3 Noem EEN ander werk wat hy doen, behalwe om akteur te wees. (1)

1.4 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.

Kimberley word ook die ... -stad genoem.

- A musiek
- B krieket
- C diamant
- D sokker

(1)

1.5 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.

Sipho sal nooit naby 'n slang kom nie, omdat hy ...

- A 'n bietjie bang vir slange is.
- B al deur 'n slang gebyt is.
- C doodbang vir slange is.
- D nagmerries oor slange kry.

(1)

1.6 1.6.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

Sipho hou van sepies.

(1)

1.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.6.1 hierbo deur 'n sinsdeel uit die stuk aan te haal.

(1)

1.7 Kies 'n item uit KOLOM B om by 'n stelling in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A – E) langs die vraagnommer (1.7.1 – 1.7.5) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.7.1 Sy vakansieplek	A sokker
1.7.2 Die plek waar hy eet	B TV kyk
1.7.3 So ontspan hy	C Giovanni's
1.7.4 Hy hou van die sportsoort	D Italiaanse kos
1.7.5 Sy beste dis	E Mauritius

(5 x 1) (5)

1.8 Dink jy dis maklik vir die seun van 'n gewone werker om bekend te word? Motiveer jou antwoord in EEN sin.

(1)

1.9 In die laaste sin sê Sipho: "... niemand daar ken vir Ajax nie."

Om watter TWEE redes dink jy dat dit vir hom lekker is dat hulle nie vir Ajax daar ken nie?

(2)

[15]

VRAAG 2: KOMPETISIE

Lees die teks hieronder en beantwoord die vrae.

- In die tydskrif *KUIER* verskyn die volgende kompetisie om 'n skoolbeurs te wen.

WEN 'n SKOOLBEURS!

R10 000 vir leerders in graad 1 tot 7

R12 000 vir leerders in graad 8 tot 12

- **Het jy finansiële hulp nodig?**
- **Presteer jy goed in al jou vakke?**

Jy kan 'n skoolbeurs wen deur vir die *KUIER*-beurskompetisie in te skryf.

SKRYF SÓ IN:

Om in te skryf, moet die leerder self vir *KUIER* 'n motiveringsbrief van 250 – 300 woorde instuur. Daarin moet verduidelik word waarom die leerder vir dié beurs kwalifiseer en dit nodig het. Die skrywer van die beste motiveringsbrief is die wenner.

Die volgende besonderhede moet ook in die brief verskyn:

- Die leerder se volle name, ouderdom en graad in 2011
- Die skool en skoolhoof se naam en kontakbesonderhede
- Waarvoor die geld gebruik sal word (byvoorbeeld skoolgeld, ens.) en hoekom die leerder verdien om hierdie geld te kry
- Ouers se kontakbesonderhede

BELANGRIKE INLIGTING

Die sluitingsdatum is 8 Januarie 2011 en *KUIER* sal dan 'n kortlys van finaliste opstel.

STUUR INSKRYWINGS AAN:

KUIER-beurskompetisie
Heerengracht 1
Kaapstad
8000

OF

E-pos jou brief aan kuier@kuierinstyl.co.za duidelik gemerk as *KUIER*-beurskompetisie.

- *Vir meer inligting bel die KUIER-kantoonnummer: 021 446 1009*

[Verwerk uit: *Kuier*, 3 Maart 2010]

- 2.1 Hoeveel geld kan 'n leerder in graad 8 –12 in hierdie kompetisie wen? (1)
- 2.2 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.
Die prysgeld vir 'n leerder in graad 1 – 7 is (meer/minder) as die prysgeld vir 'n leerder in graad 8 –12. (1)
- 2.3 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.
Die mense wat vir die kompetisie kan inskryf, is leerders wat ...
A die skool verlaat het.
B in laer- en hoërskole is.
C in Kaapstad woon.
D swak presteer. (1)
- 2.4 Wat moet 'n leerder doen om vir die kompetisie in te skryf? (1)
- 2.5 Sal jy vir die kompetisie kwalifiseer indien jy jou aansoek op 9 Januarie 2011 instuur?
Antwoord JA of NEE en motiveer jou antwoord. (1)
- 2.6 2.6.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?
Jy kan vir die kompetisie inskryf deur te sms. (1)
2.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.6.1. (1)
- 2.7 Waar is Heerengracht geleë? (1)
- 2.8 Dink jy die foto van die seuntjie is gepas? Motiveer jou antwoord. (1)

[9]

VRAAG 3: TV-GIDS

Lees die TV-gids hieronder en beantwoord die vrae.

H = herhaling

OL = ouerleiding

SABC 1	SABC 2	SABC 3	e.tv
10:00 <i>Bakae</i>	08:30 <i>Parliament: A view from the House</i>	10:00 <i>Generations (H)</i>	10:00 <i>3rd Degree</i>
14:00 <i>Matric Uploaded</i>	14:14 <i>Judge Mathis</i>	15:00 <i>Krieket: ICC Twenty 20</i> Hoogtepunte	14:30 <i>Craz-e</i>
18:00 <i>The Bold and the Beautiful</i> Iemand probeer weer vir Rick doodmaak.	18:00 <i>La familia</i>	18:30 <i>Isidingo</i> Lolly gaan teen Rajesh se instruksie in. Sy publiseer haar eie storie oor die Barker-drama op die internet, maar dit pla nie vir Barker nie.	18:30 <i>Rhythm City (OL)</i> S'bu sukkel om te aanvaar dat Gail op hom verlief kan wees. Lu erken aan Victoria dat Miles haar enigste liefde sal bly.
19:30 <i>Nuus</i>	19:30 <i>Pasella</i>	19:30 <i>Krieket: ICC Twenty 20</i> Bangladesh teen Australië.	19:30 <i>Scandal! (OL)</i>
20:00 <i>Generations</i>	20:30 <i>Nuus</i>	23:00 <i>Nuus</i>	20:00 <i>AXN Action TV</i>

[Uit: *Beeld*, 5 Mei 2010]

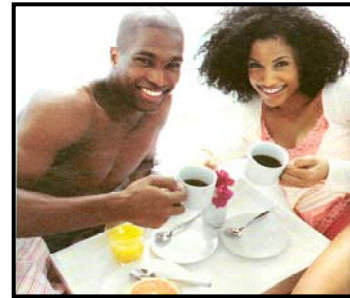
- 3.1 Na watter program sal jy kyk as jy meer oor matriekvakke wil leer? (1)
- 3.2 Op watter kanaal word *Generations* herhaal? (1)
- 3.3 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.
Die TV-gids beveel aan dat 'n kind saam met 'n (maat/ouer) na *Scandal* moet kyk. (1)
- 3.4 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.
Liefde word in ... bespreek.
A *The Bold and the Beautiful*
B *Rhythm City*
C *3rd Degree*
D *Judge Mathis* (1)
- 3.5 Waarom is dit goed dat daar verskillende TV-kanale is? Gee TWEE redes. (2)

[6]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 4: LEEF 'n GESONDE LEWE.**

- Som die WENKE oor hoe om gesond te leef, in JOU EIE SEWE VOLSINNE op.
- Skryf jou sinne puntsgewys onder mekaar neer.
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde wees.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming neer.

LEE F 'n GESONDE LEWE**1. RUS**

Jy kan nie net werk nie. Slaap vir ses tot agt ure per nag. Dit gee jou liggaam genoeg kans om te rus.

2. ENERGIE

Eet daaglik 'n ontbyt wat baie proteïene en 'n vrug insluit vir onmiddellike energie. Mense wat nie 'n goeie ontbyt eet nie, is teen 10-uur al moeg.

3. OEFEN

Oorgewig is 'n groot probleem. Loop of hardloop ten minste drie kilometer per dag. Dit sal help om die vet in jou liggaam te verbrand. Dis beter om te oefen as om verslankingsprodukte te gebruik.

4. ROOK - NEE!

Rook is 'n slegte gewoonte en kan baie skade aanrig. As jy lank in die kamer saam met ander rokers is, kan jy 'n passiewe roker word. Die beste raad is om self nooit te begin rook nie.

5. POSITIEF

Dink elke dag positief oor jou werk. Dit laat jou goed voel en dit sal jou help om jou daaglikse take beter te doen. Jy mors energie deur negatief te dink.

6. EIE TYD

Sorg dat jy elke naweek ten minste vier ure bestee aan dinge waarvan jy hou. Dit kan dinge wees soos lees, tuinwerk of om na 'n mooi TV-program te kyk. Dit sorg vir balans in jou lewe.

7. VOORKOMS

Hoe jy lyk, is belangriker as wat jy dink. As jy mooi aantrek, sal dit jou dadelik goed laat voel. Moenie jou hare, vel en naels verwaarloos nie. Mooi klere aan 'n liggaam wat nie versorg is nie, help nie baie nie.

[Verwerk uit: *Rooi Rose*, April 2010]

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C**VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE**

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

[Uit: ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

- Volg die instruksies in die regterkantste kolom om die KORREKTE antwoorde in die linkerkantste kolom te gee.
- Skryf net die vraagnommer en die KORREKTE antwoord neer.
- Antwoorde op VRAAG 5.1 – 5.18 moet korrek gespel wees.

<i>Bongani se lewe is moeilik, maar hy het groot drome vir sy toekoms.</i>			
Bongani se lewe (5.1 op/in) die plaas is nie maklik nie. Sy lewe is (5.2 anders/ander) as dié van die kinders wat in die dorp woon. Hy (5.3 weet/ken) nie wat dit is om te ontspan nie.	5.1	Kies die KORREKTE voorsetsel.	(1)
	5.2	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
	5.3	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
Hy is in graad (5.4 fyf/vyf) en hy wil eendag (5.5 baie ryk) wees. Sy droom is om 'n mediese (5.6 dr.) te word.	5.4	Kies die KORREKTE spelling.	(1)
	5.5	Gee die intensiewe vorm.	(1)
	5.6	Skryf die afkorting voluit.	(1)
Al die (5.7 onderwyseresse) op skool hou van Bongani, want hy is 'n (5.8 oulik) seun. Ook sy ouma wat vir (5.9 hy/hom) sorg, is baie trots op hom.	5.7	Gee die teenoorgestelde geslag.	(1)
	5.8	Gee die KORREKTE vorm.	(1)
	5.9	Kies die KORREKTE voornaamwoord.	(1)
Hy moet (5.10 elke dag) na skool water gaan haal. Hy maak twee (5.11 waterdrom) vol en stoot dit met 'n (5.12 kruitwa/karretjie) huis toe. Vir 'n klein (5.13 seun) soos Bongani is die pad te ver en lank. Sommige dae word hy (5.14 moër/moeër) as ander dae.	5.10	Gee EEN WOORD.	(1)
	5.11	Gee die meervoud.	(1)
	5.12	Kies die KORREKTE woord.	(1)
	5.13	Gee die verkleiningsvorm.	(1)
	5.14	Kies die KORREKTE woord.	(1)

Alhoewel Bongani se (5.15 lewe+pad) moeilik is, is hy gelukkig. Die breë glimlag op sy gesig (5.16 verwys/bewys) dat hy tog met die lewe tevrede is.	5.15	Gee EEN WOORD.	(1)
	5.16	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
	5.17 5.18	Gee die KORREKTE vorm. Kies die KORREKTE woord om die idiomatiese uitdrukking te voltooi.	(1) (1)
Bongani is 'n (5.17 trots) Suid-Afrikaner wat geleer het om skouer aan die (5.18 band/wiel) te sit.	5.19	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
Dit sal hom (5.19 help/hulp) om eendag suksesvol te wees.			[19]

VRAAG 6: SINSTRUKTURE

Kyk na die spotprent en beantwoord die vrae.

In die spotprent hieronder is Mama kaMshana baie kwaad vir Oom, want sy dink dat Oom se selfoon baie elektrisiteit gebruik.

[Uit: ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

6.1 Skryf die sin in die verlede tyd.

Die hoë elektrisiteitsrekeninge gee mense baie probleme.
(Die hoë elektrisiteitsrekeninge ... mense baie probleme ...)

(2)

6.2 Skryf die sin in die toekomstige tyd.

Mama kaMshana gaan na die munisipaliteit toe.
(Môre ... Mama kaMshana na die munisipaliteit toe ...)

(2)

- 6.3 Skryf die sin in die indirekte rede.
Mama kaMshana sê vir die buurvrou: “Ek is kwaad oor die hoë elektrisiteitsrekening.”
(Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat ...) (2)
- 6.4 Verbind die sinne met die woord tussen hakies.
Die elektrisiteitsrekening is baie hoog. Daar is geen geld vir kos nie.
(daarom) (1)
- 6.5 Vul die hoofletter en die ontbrekende skryftekens in.
sy se die man mors haar geld. (2)
- 6.6 Skryf 'n vraag neer waarvan die onderstreepte deel die antwoord sal wees.
Mama kaMshana kry swaar in die lewe. (2)
- 6.7 Skryf die sin in die infinitief.
Die man moet die rekening betaal.
(Die man behoort die rekening ... betaal). (1)
- 6.8 Skryf die sin in die lydende vorm.
Mama kaMshana sal die elektrisiteitsrekening betaal.
(Die elektrisiteitsrekening ... deur Mama kaMshana) (2)
- 6.9 Beantwoord die vraag in die ontkenende vorm.
Lyk die dame vriendelik?
(Nee, die dame lyk ... vriendelik ...) (2)
- 6.10 Skryf die sin in die teenwoordige tyd.
Gister was die laaste dag om die rekening te betaal.
(Vandag ...) (1)
- 6.11 Skryf die sin in die ontkenende vorm.
Mama kaMshana beskuldig iemand vir die hoë rekening.
(Mama kaMshana beskuldig ... vir die hoë rekening ...) (2)
- 6.12 Verander die sin in 'n stelsin.
Sal die dame by die munisipaliteit die geld neem?
(Die dame by die munisipaliteit ...) (1)

- 6.13 Skryf die sin korrek oor en begin soos aangedui.
By die huis moenie elektrisiteit mors nie.
Begin so: (Moenie ...)
- (1)
- 6.14 Skryf die sin in die direkte rede.
Mama kaMshana sê: dat sy baie kwaad is.
(Mama kaMshana sê: ...)
- (2)
- 6.15 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.
Die uitdrukking op Mama kaMshana se gesig dui aan dat sy ...
- A kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.
B rustig is oor die elektrisiteitsrekening wat sy moet betaal.
C die hoë elektrisiteitsrekening sommer aanvaar.
D geen probleem met die elektrisiteitsrekening het nie.
- (1)
- 6.16 Kies die KORREKTE uitroep wat aan die begin van die sin kan staan.
“...! Ek kan nie meer my broer se luiheid aanvaar nie.”
- A Toe maar
B Ag nee
C Foeitog
D Hoera
- (1)
[25]

VRAAG 7: REDIGERING

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

In die prentjie hieronder verskyn Thembsie Matu in die Cell C-advertensie.

[Uit: BONA, Junie 2009]

- Volg die instruksies en skryf die sin korrek oor.
- Onderstreep die fout(e) wat jy reggemaak het.

7.1 Verbeter die woordordefout.

Thembsie was geskok toe Cell C het haar vir 'n oudisie ingeroep.
(Thembsie was geskok toe Cell C ...)

(1)

7.2 Kies die KORREKTE voorsetsel uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy sê sy is baie bly (oor/van) die goeie nuus.

(1)

7.3 Maak die spelfout reg.

Na die advertensie het Thembsie onmiddelik beroemd geword.

(1)

7.4 Kies die KORREKTE trap van vergelyking uit dié wat tussen hakies gegee word.

In die advertensie moet sy (hardste/harder) as gewoonlik skree.

(1)

7.5 Kies die KORREKTE voornaamwoord uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy stuur dikwels sms'e aan (sy/haar) man.

(1)

7.6 Voltooi die infinitief.

Thembsie is trots om aan die Cell C-advertensie deel ... neem. (1)

7.7 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy is die vrou (wat/wie) vir 'n oudisie ingeroep is. (1)

7.8 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy kan nie (glo/belowe) wat sy hoor nie. (1)

7.9 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy glimlag, want sy (erken/herken) die spreker se stem. (1)

7.10 Kies die KORREKTE vertaling.

Thembsie says that you can talk for free on weekends.

A Thembsie sê jy kan praat gratis gedurende naweke.

B Thembsie sê dat jy gratis gedurende naweke kan praat.

C Thembsie sê jy moet verniet gedurende naweke praat.

D Thembsie sê praat mahala gedurende naweke. (1)

7.11 Kies die KORREKTE antwoord.

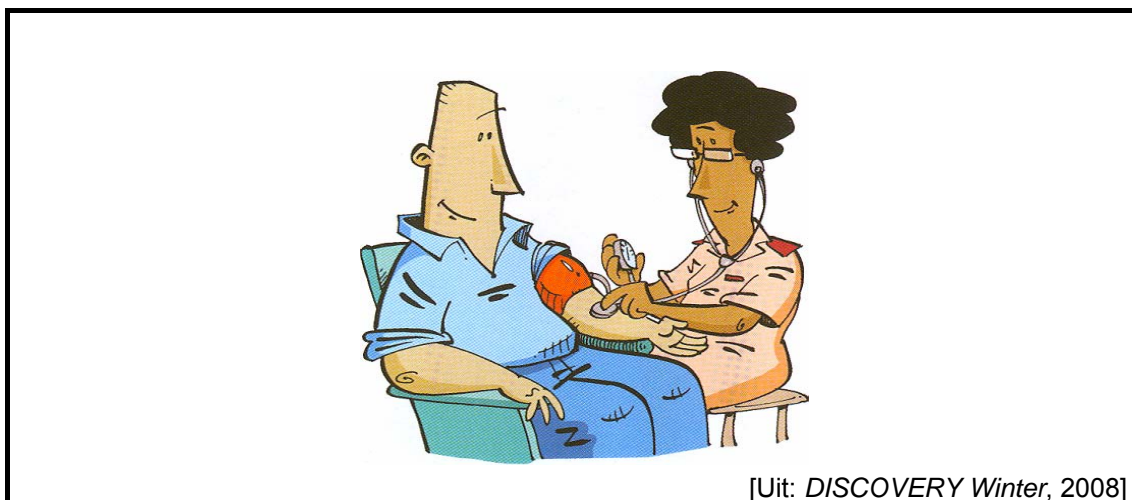
Met Cell C kan 'n mens (vier en twintig/veer en twintig) uur diens kry. (1)

[11]

VRAAG 8: KYK EN KOMMUNIKEER

Lees die situasie en voer die opdrag uit.

8.1

[Uit: DISCOVERY Winter, 2008]

SITUASIE: Mnr. Smit voel die afgelope tyd baie moeg en siek. Hy is baie BEKOMMERD oor sy gesondheid en besluit om dokter toe te gaan. Die verpleegster het hom ondersoek en hom probeer TROOS.

- 8.1.1 OPDRAG: Wat sê mnr. Smit aan die verpleegster om aan te dui dat hy BEKOMMERD is? Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Mnr. Smit: Ek voel ... (1)

- 8.1.2 OPDRAG: Skryf 'n kort sinnetjie waarin die verpleegster vir mnr. Smit TROOS. Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Die verpleegster: Ag, Meneer ... (1)

8.2

[ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

SITUASIE: John, Susan, Steve, Mpho en Marie voltooi hierdie jaar matriek. Hulle is BLY en gesels oor hoe DANKBAAR hulle is om mekaar as vriende te hê.

- 8.2.1 OPDRAG: Wat sê John aan sy maats om sy BLYDSKAP oor te dra? Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

John: Hoera, ... (1)

- 8.2.2 OPDRAG: Skryf 'n kort sinnetjie waarin Steve vertel hoe DANKBAAR hy is om sulke maats te hê. Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Steve: Ouens, ... (1)

- 8.2.3 OPDRAG: Skryf 'n kort sinnetjie waarin Susan sê hoe sy haar skooljaar GENIET het. Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Susan: My skooljaar ... (1)
[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

Hierdie afdeling bestaan uit TWEE VRAE.

VRAAG 9: *DIE PRENTJIESMAKER* – PJ du Plessis

VRAAG 10: “AG NEE DANKIE MAN, OUPA!” – H du Plessis

Beantwoord EEN van die TWEE vrae.

LUGSPIEËLINGS – Mycelie Pienaar**VRAAG 9: *DIE PRENTJIESMAKER* – PJ du Plessis**

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Mthemba kyk nie na die ou man nie. “Baba, my vader,” sê hy. “Span mens jou osse in, net om hulle heeldag in die son te laat staan?” Die ou man sit voor ’n skilderesel, maar hy het maande laas iets geverf. Elke oggend bring hy die esel uit, net om dit saans weer te bêre sonder dat hy ’n kwas opgetel het. “Of maak ’n man sy kalbas vol bier om te staan en suur word, sodat dit net goed vir die varke is?” Mthemba kyk steeds nie na die ou man nie. Daar volg ’n lang, ongemaklike stilte voor die man weer praat: “Hoe verf ’n mens honger Mthemba?” antwoord hy met ’n vraag.

- 9.1 Gee die name van die TWEE hoofkarakters in hierdie verhaal. (2)
- 9.2 Hoe is die twee hoofkarakters familie van mekaar? (1)
- 9.3 Voltooi die volgende stellings deur die KORREKTE antwoorde te kies. Skryf net die vraagnommer (9.3.1 en 9.3.2) en die letter (A – D) neer.
- 9.3.1 Ubombo het “maande laas geverf”, want ...
- A hy kan nie meer goed verf nie.
 B hy het nie meer verf nie.
 C hy was moedeloos en sonder inspirasie.
 D hy het sy verstand verloor. (1)
- 9.3.2 Ubombo se vorige prentjies was ...
- A kleurvol en vrolik.
 B dof en grys.
 C vol kurwes en lyne.
 D abstrak en kleurloos. (1)
- 9.4 Waarom was Ubombo en sy mense honger? (1)
- 9.5 Wat wou die manne van die sangoma weet? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Dit gebeur nog van tyd tot tyd dat daar van hulle opdaag op soek na prente, maar daar is lank al nie meer oor nie.

Die motor hou stil en 'n man en vrou klim uit. "Goeiemiddag," groet die vrou in Engels. Sy het 'n vreemde aksent. "Ons het verneem dat hier 'n kunstenaar is wat prente skilder."

Mthemba skud sy kop. "Ek is jammer, Mevrou. Daar is niks meer oor nie."

Albei besoekers lyk teleurgesteld. "Nie eers een nie?" pleit die vrou. "Jy sien, ek en my man het 'n kunsgalery in Parys. Ons wil so graag 'n prent uit Afrika daar uitstal."

"Nee, niks nie, Mevrou," begin Mthemba verduidelik, maar die vrou val hom in die rede.

"En dit? Is dit nie 'n prent op daardie esel nie?"

"Nee, Mevrou. Dis ..." Hy probeer haar weghou. Hy wil nie hê die mense moet uitvind dat Ubombo sy verstand verloor het nie.

9.6 9.6.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

Niemand het Ubombo se laaste prentjie gekoop nie. (1)

9.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 9.6.1. (1)

9.7 Wat was Mthemba se opinie oor die prent? (1)

9.8 Watter leuen het hy vir die vrou vertel? (1)

9.9 Wat was die reaksie van die Franse vrou op Ubombo se laaste prent? (1)

9.10 Kies die KORREKTE woorde uit die lys hieronder en voltooi die sinne. Skryf net die vraagnommer (9.10.1 – 9.10.4) en die woord neer.

leeu; esel; abstrakte; kleurryk; olifant; dood; geluk

9.10.1 Ubombo het 'n ... van die priester as present gekry. (1)

9.10.2 Ubombo het Mthemba 'n jong ... genoem. (1)

9.10.3 Die laaste prentjie was 'n voorbeeld van ... kuns. (1)

9.10.4 Aasvoëls is 'n simbool van (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

'n Fris briesie waai die stof wat die vertrekkende motor opjaag weg. Vir die eerste keer in maande klink die gekriek van 'n kriek op. Toe gaan lê die wind en 'n swanger stilte vul die lug. Die eerste druppel wat op die dor aarde val is 'n traan ... die ander nie.

9.11 9.11.1 Gee TWEE VERSKILLENDE redes hoekom die inwoners gehuil het. (2)

9.11.2 Hoe het Ubombo ook oorsee bekend geraak? (1)

- 9.11.3 Het die Franse egpaar uiteindelik Ubombo ontmoet? Motiveer jou antwoord.

(1)
[20]

OF

VRAAG 10: “AG NEE DANKIE MAN, OUPA!” – H du Plessis

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Laas Saterdag was ouma se oë nie rooi nie, altans nie so ver hy weet nie, want nie sy of Oupa was tuis nie. Toe hy met sy ma daaroor praat, het sy net effens gesug soos wanneer sy rapport swak was en toe gesê dat die ou mense ook maar hulle dingetjies het om te doen en dat hy darem nou groot genoeg is om darem iets te reël vir Saterdag. Sy mond het sommer vanself oopgehang.

- 10.1 Noem TWEE dinge wat Kallie en Oupa op Saterdag saam gedoen het. (2)
- 10.2 Watter TWEE redes het Ouma vir Oupa se afwesigheid gegee. (2)
- 10.3 Wat was die waarheid oor Oupa? (1)
- 10.4 Kallie het geweet dat iets nie reg is nie. Wat moes hy, volgens sy pa, gedoen het om te ontspan? (1)
- 10.5 Kallie het gedink dat sy oupa dalk siek was. Wat het Kallie gedink gaan dalk met sy oupa gebeur? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Al die seuns probeer so onopsigtelik moontlik loer en Kallie voel of hy in die aarde wil insink want dis Oupa Karel wat daar sit en sy voete is rêrig om die jong meisie s'n en sy een hand lê rêrig op haar been. Hy weet nie waar om te kyk nie, bly net dink, Dankie Vader!

- 10.6 10.6.1 Kallie het gesê: “Dankie Vader.” Waarvoor was Kallie dankbaar? (1)
- 10.6.2 Noem TWEE dinge wat Oupa gedoen het wat Kallie skaam laat voel het. (2)
- 10.6.3 Watter verskoning het Kallie gemaak om weg te kom van die kafee? (1)

- 10.7 Kies 'n verduideliking uit KOLOM B om by die inligting in KOLOM A te pas. Skryf net die vraagnommer (10.7.1 – 10.7.5) en letter (A – F) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
10.7.1	Oupa	A	lyk sommer goedkoop
10.7.2	Black Cat	B	wil nie kante kies nie
10.7.3	Jong meisie	C	kafee se naam
10.7.4	Kallie se pa	D	Oupa se enigste kleinkind
10.7.5	Kallie	E	is 'n sugardaddy
		F	plek waar Oupa woon

(5 x 1) (5)

- 10.8 Noem TWEE redes waarom Kallie groot respek vir sy ouma het. (2)

- 10.9 Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

“Ou Kal, sal ek en jy volgende Saterdag 'n vissie gaan vang?” wil Oupa gemoedelik weet.

- 10.9.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

Kallie het saam met Oupa gaan visvang. (1)

- 10.9.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 10.9.1. (1)

[20]

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL 120